

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819200533
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819200533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členiek senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. R. nar. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, 048 01 Rožňava, Šafárikova 112, bývajúceho u matky, dieťa rodičov: matky I. R. nar. XX.X.XXXX, bývajúcej XXX XX S. XXX a otca S. R. nar. XX.X.XXXX, bývajúceho na R. XXXX/XX, XXX XX C. J., zastúpeného Mgr. Ivickou Štiglic, advokátkou, so sídlom Šafárikova ul. 14 , Rožňava v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/50/2019-217 zo dňa 4.3.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok zo dňa 4.3.2021 vo výroku I.

M e n í rozsudok vo výroku o dlžnom výživnom tak, že dlžné výživné 960 Eur, ktoré vzniklo za obdobie od 1.3.2019 do 28.2.2021 povoľuje otcovi splácať po 30 Eur mesačne s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej z nich.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/239/2014-53 zo dňa 17.7.2014 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil výživné zo strany otca S. R. na maloletého S. R. zo sumy 80,00 eur na sumu 120,00 eur mesačne, počnúc dňom 1.3.2019. Vo výroku II. dlžné výživné za obdobie od 1.3.2019 do 28.2.2021 v sume 1.130,00 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30,00 eur spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok.

2. Rozhodol tak na základe návrhu matky zo dňa 26.2.2019, ktorým sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti zo strany otca k maloletému dieťaťu poukazujúc na to, že naposledy došlo k úprave vyživovacej povinnosti v konaní pod sp. zn. 7P/239/2014 rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/239/2014-53, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť zo strany otca na sumu 80,- eur mesačne. Otec o maloletého syna neprejavoval záujem, neplatil pravidelne výživné, napriek nariadeným exekúciám a dlžné výživné zaplatil až na základe vydaného trestného rozkazu v súvislosti s neplnením vyživovacej povinnosti. Okrem výživného sa otec žiadnym spôsobom nepodieľal na výžive a výchove maloletého, pričom maloletý je vo fyzickom a psychickom vývoji s čím sú spojené zvýšené výdavky na každodenné materiálne potreby maloletého, keďže tento je športovo nadaný, hráva hokej s pravidelným tréningom, zúčastnil sa aj plaveckého výcviku (poplatok 140,- eur) a dokladovala tvrdené zvýšené potreby maloletého platobnými dokladmi za nákup oblečenia a obuvi za obdobie február 2018 v sume 62,- eur, máj 2018 v sume 19,- eur, jún až júl 2018 90,- eur, august 2018 120,- eur, september až december 2018 145,- eur, február 2019 v sume 25,- eur. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že vyživovacia povinnosť bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/239/2014-53, ktorým súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k.

8C/46/2011-42 zo dňa 28.4.2011 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil výživné na mal. S. zo strany otca na 80,- eur mesačne od 1.7.2014 a zaviazal otca zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.7.2014 do 31.7.2014 v sume 20,- eur do 15.8.2014. V dobe poslednej úpravy výživného matka vykonávala prácu opatrovateľky na základe živnostenského oprávnenia s príjmom 730,- eur mesačne. Maloletý mal 6 rokov, preto je nepochybné, že došlo k výraznej zmene jeho potrieb, keďže má 13 rokov, jeho nároky sa zvyšujú aj kvôli dištančnému vzdelávaniu, bolo mu potrebné zakúpiť laptop, dokúpiť tlačiareň, zvýšené výdavky na kúpu liekov. Maloletý športuje, s čím sú zvýšené náklady a na pokrytie všetkých nevyhnutných nákladov matka potrebuje sumu prevyšujúcu 200,- eur mesačne s tým, že v súvislosti so zhoršením zdravotným stavom i ďalšie výdavky na liečbu dosahujúcu sumu minimálne 50,- eur mesačne. Aj z vyjadrení kolízneho opatrovníka a výsledkov jeho šetrení, ktorý následne aj podporil návrh matky vyplynulo, že matka v dôsledku neplnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca resp. v dôsledku sporadických platieb výživného bola nútená situáciu riešiť prostredníctvom orgánov činných v konaní a v záujme zabezpečiť riadnu výživu maloletého bola nútená vykonávať činnosť samostatne zárobkovej osoby - opatrovateľky v Rakúsku. V čase jej neprítomnosti sa o maloletého starala stará matka. V súčasnosti matka býva v staršom rodinnom dome, ktoré je kompletne zrekonštruované, maloletý má svoj vlastný priestor na bývanie, navštevuje 5. ročník Základnej školy v Rožňave, hrá hokej, s čím sú spojené zvýšené náklady s nákupom výstroja, odvozom, dovozom. Maloletý navštevuje odbornú alergiológickú ambulanciu v Košiciach, kde je mu predpisovaná medikamentózna liečba na histamínovú intoleranciu, s čím sú tiež spojené zvýšené výdavky. V súčasnosti je matka na materskej dovolenke, jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 370,- eur, žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý je zamestnaný ako elektrikár s priemerným mesačným príjmom 600-700,- eur. Otec spochybnil dôvodnosť matkou označenej zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa ako aj matky maloletého dieťaťa od poslednej úpravy výživného. Namietal, že jeho osobné, majetkové a príjmové pomery ako aj počet vyživovacej povinnosti mu neumožňujú prispievať na výživu maloletého vo zvýšenej sume 120,- eur s poukazom na to, že je od 1.7.2020 zamestnaný v spoločnosti Agriko Slovakia spol. s r.o. ako vodič s hrubým príjmom 580,- eur mesačne, okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť k maloletej F. v sume 50,- eur mesačne a ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom, ktorých osobnú starostlivosť zabezpečuje spoločne s partnerkou a jeho mesačné výdavky sa zvýšili v súvislosti s nájmom vo výške 348,- eur mesačne s tým, že exekučné výdavky 20,- eur mesačne, s tým, že si brigádnicke privyrába a jeho čistý mesačný príjem dosahuje sumu 500 až 600,- eur. S maloletým sa nestretáva, naposledy ho videl niekedy v roku 2016 až 2017.

3. Súd prvej inštancie taktiež vychádzal z potencionálnych možností zamestnania otca ku dňu 3.3.2021 v pozícii vodič pre oblasť Západného Slovenska, kde z predložených ponúk vyplynula 6 mesačná prax so mzdovými podmienkami vo výške 1.000,- eur v hrubom, v ďalších dvoch ponukách s výkonom pracovnej činnosti v celej EÚ so mzdovými podmienkami 1.000,- až 1.800,- eur ako aj z ďalšej ponuky s výkonom činnosti vodiča na území celej SR s ponúkanými mzdovými podmienkami vo výške 1.800,- až 1.000,- eur brutto. Vychádzajúc z výsledkov takto vykonaného dokazovania, následne s poukazom na ust. § 62 ods. 1,2,3,4 a 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 76 ods. 1 Zákona o rodine a § 78 ods. 1 Zákona o rodine s prihliadnutím na princíp potencionality príjmom osoby povinnej platiť výživné, pri ktorých musí súd zohľadňovať nielen skutočné príjmy, ale vychádza aj z potencionálnych príjmov povinnej osoby vzhľadom k jej veku, zdravotnému stavu, schopnosti stupňa dosiahnutého vzdelania, jeho zamerania a praxi jazykových schopností a dopytu na trhu práce, súd uzavrel, že v schopnostiach otca je reálne dosahovať vyšší príjem ako v konaní deklaroval. Rovnako súd prvej inštancie neprihliadol na výdavky povinného, ktoré nie sú pre jeho život nevyhnutné a zdôraznil, že potreby rodiča sa uspokojujú až následne, ak si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo v schopnostiach a povinnostiach otca si zabezpečiť takú pracovnú pozíciu a tomu zodpovedajúce mzdové ohodnotenie, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu, resp. deťom nebolo ohrozené, preto uzavrel, že zvýšené výživné 120,- eur mesačne je primerané možnostiam a schopnostiam otca zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého. Vo vzťahu k nedoplatku na výživnom tento stanovil na sumu 1.130,- eur mesačne za obdobie od 1.3.2019 do 28.2.2021. Pri stanovení tejto sumy vychádzal z výpočtu, podľa ktorého zohľadnil 10 mesiacov po 40,- eur za rok 2019, 12 mesiacov po 40,- eur za rok 2020 s poznámkou, že za mesiac jún otec uhradil výživné vo výške 30,- eur a za mesiac október a december neuhradil žiadne výživné, t.j. v sume 650,- eur a za rok 2021 za dva dni po 40,- eur t.j. 80,- eur, celkovo 1.130,- eur. O trovách konania nerozhodoval s poukazom na ust. § 57 CMP.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu včas v zákonnej lehote odvolaním otec v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a žiadal rozsudok súdu prvej

inštancie zmeniť a návrh na zvýšenie výživného zamietnuť alternatívne ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Spochybnil správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie vyodených z výsledkov vykonaného dokazovania vo vzťahu k jeho príjmom ako aj schopnostiam prispievať na výživu maloletého S. R.. Namietal nesprávnu aplikáciu princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe v prejednávanej veci, keďže tento princíp sa síce uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahrňujúca takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie príjmu povinného však súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Zdôraznil, že ak aj súd vychádzal z koncepcie potenciality príjmom pri rozhodovaní o výške výživného, ktorá má prednosť pred princípom faktickosti treba uviesť, že súd prvej inštancie žiadnym preskúmateľným spôsobom sa v rozhodnutí nevyporiadal s argumentáciou otca o tom, že jeho terajšia priateľka, s ktorou má dve ďalšie maloleté deti trpí závažnými zdravotnými problémami, ktoré mu bránia nájsť si lepšie ohodnotenú prácu. Poukázal na to, že okrem vyživovacej povinnosti rodičia vykonávajú aj osobnú starostlivosť, tzn., že okrem finančného zabezpečenia sú povinní sa starať aj o rozvoj a základné potreby dieťaťa, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Súd preto nevyhodnotil skutočnosť, že toho času žije v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými dcérami J. a B., o ktoré sa stará s terajšou družkou, ktoré sa nedokážu postarať ani o základné veci, tzn. že je nutné, aby bol pri nich aspoň jeden z rodičov, pričom jeho družka z dôvodov zdravotných problémov nie je schopná sa o deti postarať sama, keďže trpí bolesťami hlavy, zvracaním, máva závrate točivého charakteru a pociťuje silné bolesti v oblasti chrbtice a drieku. V tomto smere súd nevykonal žiadne dokazovanie. Zdôraznil, že stav jeho priateľky E. R. sa neustále zhoršuje, preto si nie je schopný nájsť lepšie ohodnotenú prácu na pracovnej pozícii šofér, ktorá by vyžadovala dlhšie pracovné cesty, nakoľko potrebuje zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti J. a B.. Preto súd pri vyhodnocovaní výsledkov vykonaného dokazovania nemal vychádzať z obdobných pracovných ponúk na pozícii vodič v rámci výkonu v SR a EÚ vo výške 1.000,- až 1.500,- eur. Poukázal aj na to, že jeho celková vyživovacia povinnosť smeruje k štyrom maloletým deťom. Okrem maloletého S. a dcér J. a B. prispieva aj na maloletú F. vo výške 50,- eur mesačne. Zvýšením výživného len na maloletého S. totiž dôjde k obmedzeniu finančných možností na prispievanie ďalším maloletým deťom, čo môže viesť k zhoršenej možnosti prispievať aj na samotného maloletého S., tzn. že určené výživné vo výške, ako ho stanovil súd prvej inštancie, nebude vedieť hradiť načas a opätovne to bude viesť k ďalším exekúciám, čo v konečnom dôsledku zhorší finančnú situáciu otca povinného platiť výživné na všetky vyživované deti.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny vo všetkých jeho výrokoch.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Zdôraznila, že od poslednej úpravy výživného v roku 2014 došlo k viacerým podstatným kvalifikovaným zmenám pomerov, predovšetkým na strane maloletého, ktoré osvedčujú správnosť rozsudku súdu prvého stupňa o zvýšení výživného, a to vo vzťahu k zvýšeným výdavkom súvisiacim s bývaním, ošatením, stravovaním, vzdelávaním, nepriaznivým zdravotným stavom, ale aj športovým vyžitím, pričom jej jediný príjem predstavuje rodičovský príspevok na súrodenca maloletého S. R. a otec maloletého S. sa žiadnou formou nepodieľa osobne na starostlivosti o maloletého S.. V súvislosti so spochybňovaním správnosti aplikácie princípu potenciality poukázala na to, že v žiadnom smere nespochybňuje právo otca mať viacero potomkov, avšak v spojitosti s uvedením sa kladie dôraz na to, aby takýto otec, ktorý má viacero potomkov, prevzal na seba v plnom rozsahu zodpovednosť za výživu všetkých potomkov. Zdravotné problémy terajšej družky otca maloletého S., ktoré deklaruje vo svojom odvolaní otec, je možné charakterizovať ako stav, ktorým trpí väčšina populácie a otec žiadnym spôsobom, dokonca ani v rovine tvrdenia nepreukázal, že by vyvíjal nejakú snahu zamestnať sa v zamestnaní s vyšším príjmom, aby si vedel plniť všetky svoje vyživovacie povinnosti. Súd správne zistil zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného. Poukázala aj na jej ďalšie výdavky, ktoré len z nedbanlivosti neuviedla, a to mesačné poplatky SIPO 191,89 eur, paušál na mobil vo výške 55,32 eur, v čom je zahrnutý aj poplatok pre mobil maloletého S., mesačnú splátku notebooku zakúpeného pre maloletého S. v súvislosti s dištančným štúdiom, internet vo výške 20,80 eur mesačne, doučovanie pre maloletého 32,- eur, cestovné do školy 10,- eur, mesačne kupované lieky pre maloletého S. vo výške 20,89 eur, 3,70 eur, 13,49 eur, ako aj poplatky za kolagén vo výške 26,- eur, Alavis vo výške 54,- eur, poplatok do hokejového klubu 20,- Eur, platbu hypotekárneho úveru 102,- eur, čo predstavuje jednu polovicu jej výdavkov, keďže druhú polovicu hradí jej terajší partner.

Zároveň špecifikovala ďalšie výdavky v súvislosti s povinnou školskou dochádzkou maloletého dieťaťa, a to výdavky spojené s oblečením vo výške 50,- eur, hygienické potreby vo výške 30,- eur, zakúpenie hokejovej výstroje 500,- eur, výdavky spojené s cestovaním z S. do G. a späť, ako aj na to, že v súvislosti so starostlivosťou o ďalšie maloleté dieťa jej vznikajú nemalé výdavky vo výške cca. 100,- eur mesačne.

7. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Podľa ust. § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

20. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku I. napadnutého rozsudku (o zvýšení výživného) aj s konaním, ktoré mu predchádzalo, podľa ust. § 65, § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napriek čiastočnej neurčitosti niektorých jeho záverov v súlade s ust. § 191 CSP vyhodnotil všetky dôkazy a starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci

konania a následne vecne správne rozhodol o zvýšení výživného od otca maloletého z 80,- eur mesačne na 120,- eur mesačne od 1.3.2019 do budúca. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom, napriek nesústreďenosti pri porovnávaní pomerov v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v roku 2014 s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine nepochybil, ak ustálil, že došlo k podstatnej zmene pomerov maloletého S. R. odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom. V priebehu konania na súde prvej inštancie boli zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom, a k odvolacím námietkam otca dopĺňa, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech v konaní. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, neboli v celom rozsahu uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a tie nie sú v súlade s predstavami otca, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným.

21. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo zmenu počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozilo. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť, by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť z dôvodov, ktoré nemôže sám ovplyvniť, ktorými môžu byť výrazné zhoršenie zdravotného stavu rodiča neumožňujúce mu naďalej vykonávať doterajšiu prácu, skončenie pracovného pomeru z dôvodov na strane zamestnávateľa alebo zníženie príjmu rovnako z dôvodov na strane zamestnávateľa. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, resp. jeho nezvýšenie vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od poslednej úpravy pomerov, ako aj výraznej zmene odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť, znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa len na druhého rodiča, ktorý sa navyše o dieťa osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu.

22. Vzhľadom k vyššie uvedenému sa preto odvolacie námietky otca týkajúce sa nesprávnej aplikácie princípu potenciality a nezohľadnosti princípu faktickosti vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania sa javia nepresvedčivé.

23. Súd prvej inštancie sa v podstate vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a otec ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom.

24. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje princíp proporcionality, ktorý je v predmetom prípade nevyhnutné pri vyhodnotení zmeny pomerov na strane maloletého S. R., matky a otca aplikovať. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva výrazná zmena pomerov u maloletého S. R., ktorý bol v dobe poslednej úpravy v roku 2014 vo veku 6 rokov, pričom pri rozhodovaní súdu prvej inštancie mal maloletý 13 rokov, z čoho nepochybne vyplývajú jeho zvýšené potreby v súvislosti s jeho bývaním, ošatením, stravovaním, vzdelávaním, nepriaznivým zdravotným stavom, ale aj športovým vyžitím tak, ako ich v konečnom dôsledku vyhodnotil aj súd prvej inštancie. K zmene pomerov dochádza aj na strane matky maloletého dieťaťa, ktorej pribudla takisto vyživovacia povinnosť a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok na súrodencu maloletého S. R. (H. C. vo výške 370,- eur mesačne). Otec sa na výchovu a výživu maloletého S. osobne nepodieľal a aj platby výživného z jeho strany boli sporadické, nepravidelné a viac-menej zabezpečované len prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní s tým, že odvolací súd dáva do pozornosti otca vyššie uvedenú zásadu usmerňovania pracovných a životných aktivít rodiča maloletého dieťaťa tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Inými slovami povedané, pokiaľ si otec plánoval zmenu počtu vyživovacích povinností, mal mať na zreteli už existujúcu vyživovaciu povinnosť k maloletému S.. Za tejto situácie sa odvolacia námietka otca ohľadne nesprávnej aplikácie princípu potenciality javí skutkovo aj právne irelevantná. Navyše argumentácia otca pôsobí fakticky a v právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu nevyvážené a dovoľuje skôr záver, že subjektívne vnímanie vlastnej životnej

situácie bráni otcovi objektívne posúdiť podstatnú zmenu rozsahu odôvodnených potrieb maloletého S. preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Rozhodnúť tak v súlade s návrhom otca a ponechať výživné vo výške 80 Eur mesačne by znamenalo neúmerne posunúť ešte väčší podiel zodpovednosti za duševný a fyzický rast maloletého na matku, čo by bolo nepochybne v rozpore aj s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku I. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa § 382 ods. 2 CSP sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody vo vzťahu k zvýšeniu vyživovacej povinnosti zo strany otca.

25. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutom výroku o dlžnom výživnom. Pokiaľ ide o dlžné výživné, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce posúdil skutkový stav podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine, ale pochybil, keď pri jeho vyčísl'ovaní nevychádzal z rozdielu medzi zvýšeným výživným a pôvodne určeným výživným, ale medzi zvýšeným výživným a výživným, ktoré otec preukázateľne (ne)prispeval na výživu maloletého. V dôsledku toho súd prvej inštancie následne nesprávne vyčísl'il dlh na výživnom na vyššiu čiastku, akú bol otec v tomto konaní povinný zaplatiť. Konkrétne sa jeho pochybenie týkalo výpočtov za jún 2020, kedy súd prvej inštancie prihliadol na to, že otec si splnil svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému len v rozsahu 30,- eur miesto 80,- eur a za október a december 2020, kedy prihliadol na to, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť nesplnil vôbec. Z oznámenia matky na č.l. 270 spisu je však zrejmé, že otcovi sa medzičasom zlepšila jeho finančná situácia a za sporné mesiace jún, október a december 2020 doplatil výživné tak, aby sa zhodovalo s pôvodne určeným výživným. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o dlžnom výživnom tak, že dlžné výživné správne vyčísl'il na 960,- eur ako rozdiel medzi zvýšeným výživným od 1.3.2019 do 28.2.2021 vo výške 2.880,- eur (24 mesiacov x 120,- eur) a doposiaľ určeným výživným vo výške 1.920,- eur (24 mesiacov x 80,- eur), ktoré otec aj reálne zaplatil. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie povolil otcovi splácať takto vyčísl'ené dlžné výživné v splátkach po 30,- eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej z nich. Takto upravená splatnosť dlhu na výživnom podľa názoru odvolacieho súdu splňa účel výživného, umožní jeho zaplatenie v primeranej dobe tak, aby neohrozilo uspokojovanie potrieb maloletého a zároveň reflektuje na pomery otca preukázané v preskúmanom konaní.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené v súlade s ust. § 388 odvolací súd zmenil výrok II. v časti o výške výživného.

27. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).